

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800 810
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ШУМЕН

2025-2030 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Младежката политика обхваща, от една страна, социализацията на младите хора в полето на тяхното свободно време, от друга страна, решава въпроса за координацията с други секторни политики, които имат за обект младите хора и тяхната реализация в обществото. Основните елементи и задължителни изисквания за една ефективна, модерна и европейски ориентирана младежка политика са ясно определени. Елементите обхващат младежко изследване, обучение на професионалната инфраструктура, разпространение на добри практики и младежка работа. Задължителните изисквания включват: ясно определен държавен орган за младежта; ясно дефинирана целева група; конкретна и прозрачна стратегия; политика базира на знанието; разглеждането на младите хора като достойни личности и потенциален ресурс, а не като проблем; насърчване на младежкото участие; междусекторен интегриран подход; междуведомствено сътрудничество; отделен младежки бюджет; установени връзки между локално, регионално и национално ниво и синхрон с европейските и международни практики.

Държавната политика за младежта е целенасочена и последователна дейност на държавата, общините, младежките организации и обществото, която има за цел създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно, областно и национално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието на младежите в страната (чл. 2, Закон за младежта). В този контекст създаването на стратегия за развитие на младежта на местно ниво е инструмент за постигане, от една страна, на **добра координация**, от друга страна, **подобряване на състоянието и управлението на местната младежка политика**.

Според направено проучване от Национален младежки форум (2022 г.) едва **23 общини от 265 имат създадени местни младежки стратегии, като от тези 23 общини под 20% имат актуални документи**. Законът за младежта не изисква изрично разработването на местна младежка стратегия, въпреки че това е елемент от едно добро управление от страна на местната власт. Наличието на самостоятелна стратегия на местно ниво осигурява ефективност и ангажираност на заинтересованите страни, взаимна отговорност и доверие между властта и гражданите, прозрачност и откритост на провеждане на политиката.

Националната стратегия за младежта 2021 - 2030 г. (НСМ) разглежда младите българи като: „Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развият своя пълен

потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят.“ Националната стратегия разглежда младите българи в единство и не може да отрази местните специфики и особености на всяка община, както и самата идентичност на една община.

Младите хора са бъдещето на една общност, независимо дали на местно, национално и европейско ниво. Социализацията на младите хора към определена идентичност, култура, традиции, обществено поведение, гражданска активност и пр. предопределя вида и устройството на съответната общност в бъдеще. Младите хора са преносители на това, в което биват възпитани, и чрез инвестицията в тях днес може да бъде прогнозирано състоянието на обществото утре. Съвременните млади хора са пресечна точка на местна национална и европейска идентичност, които взаимно се допълват. Създаването на местна младежка стратегия е в **основата на запазване на идентичността на града, като същевременно създава условия за интегритет с националната и европейската общност.**

Шумен през 2030 г.

В консултативен процес със заинтересованата общност (общност на политиката) е изработена визия за общото бъдеще на Шумен през следващите 6 години. Взема се предвид античната, средновековната и съвременната история на града, наличието на изключителни забележителности – Шуменска крепост, Шуменско плато, МК „Създатели на българската държава”, уникална архитектура на градски къщи и административни сгради, едно от първите български читалища в България, и се създават условия за разработване на рамка на стратегията съвместно с представители местната младежка общност и местната власт, която да обхване минало, настояще и бъдеще.

МИСИЯ НА МЕСТНАТА МЛАДЕЖКА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНА ШУМЕН В ПЕРИОДА 2025 – 2030 г.

Мисията дефинира поведението на Община Шумен, която да създаде тези условия за живот сред младите хора, така че да се наблюдава положителен естествен прираст, подобряване възрастовата структура сред жителите, да се създадат материални условия и предпоставки за пълноценно прекарване на свободното време, да е налично цялостно усещане, че се води добър начин на живот в общината и тя е предпочитана за дългосрочно установяване. Вземайки предвид това и резултатите от работата на заинтересованите страни, се определя, че мисията на Община Шумен по отношение на младите хора е

Да служи на интересите и нуждите на своите млади хора, да управлява прозрачно и регулира, като създава благоприятна среда за кариерно, личностно и семейно развитие, в която има активни и толерантни едни към други граждани. В тази среда се развива социално отговорно поведение, цели се обединение, доверие и приемственост, балансира се между отделните групи, близо е до хората и създава непоколебима идентичност на жителите на града.

ВИЗИЯ НА МЕСТНАТА МЛАДЕЖКА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНА ШУМЕН ДО 2030 Г.

Визията задава общата картина на община Шумен за конкретната генерална цел и пътя на развитие в тази посока. В този смисъл визията на Община Шумен за младите хора е

Сплотени, активни, предприемчиви, обединени, отговорни, компетентни, толерантни, любознателни млади шуменци, които разбират и се гордеят със своята местна идентичност в контекста на национална и европейска общност.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Основните принципи при изпълнението на Стратегията за развитието на младите хора на територията на община Шумен 2025-2030 г. са съобразени със Закона за администрацията и са както следват: законност, откритост и достъпност, отговорност и отчетност, прозрачност, ефективност, субординация и координация, предвидимост, обективност и безпристрастност, непрекъснато усъвършенстване на качеството.

Стъпват на разбирането, че местната младежка политика трябва да бъде:

- Политика, която се изпълнява съвместно с младите хора и техните организации;
- Политика, която насърчава младежкото участие и развитие на съответните знания и умения;
- Политика, която ангажира всички свои институции, работещи с млади хора;
- Политика, която е междусекторна и работи в координация;
- Политика, която разглежда младите хора в тяхното разнообразие и подгрупи.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТИ ЗА 2025 – 2030 Г.

Стъпвайки на формулираните мисия и визия, общността на политиката определя пет стратегически приоритети, които да спомогнат постигането на визията и изпълнението на Стратегията:

- Приоритет 1: Младежко участие и овластяване;
- Приоритет 2: Пълноценно младежко свободно време;
- Приоритет 3: Развитие на доброволчеството като култура;
- Приоритет 4: Развитие на младежката работа;
- Приоритет 5: Насърчаване на неформалното учене.

ПРИОРИТЕТ 1: МЛАДЕЖКО УЧАСТИЕ И ОВЛАСТЯВАНЕ

Описание приоритет резюме: *Активното участие на младите хора в решенията и действията на местно, национално и европейско ниво е от съществено значение за изграждане на демократични, приобщаващи и проспериращи общества. Участието и активното гражданство означава да имаш правото, средствата, пространството и възможността и, когато е необходимо, подкрепата за участие и влияние върху решения и ангажиране в действия и дейности, така че да се допринесе за изграждането на по-*

добро общество. Младежкото участие означава младият човек да има влияние и да носи отговорност за взетите решения, които засягат живота на младите хора, да бъде компетентен за това участие и съответно овластен.

Стратегическа цел 1.1. Подготвяне на младите хора и развитие на механизъм за пълноценно участие в процес на вземане на решения;

Стратегическа цел 1.2. Младежка информация;

Стратегическа цел 1.3. Укрепване на капацитета на младежките организации и организациите, които работят с млади хора.

ПРИОРИТЕТ 2: ПЪЛНОЦЕННО МЛАДЕЖКО СВОБОДНО ВРЕМЕ

Описание приоритет резюме: *В полето на младежката политика може да се избере различен подход към свободното време на младия човек - от една страна, младежката политика да създава рамки за свободното време или, от друга страна, да подкрепя автономните приоритети на младите хора за свободното време. Може да бъде баланс от двата подхода. Нарастващото значение на свободното време поставя въпроса за определяне на неговите граници, свободното време не е просто консумация, но и продуктивност. То може да е креативно пространство за натрупване на знания и умения чрез неформално учене. Свободното време на младите хора също е свързано с опознаване на нови култури, младежка активност, развитие на креативността и потенциала, свързано е и с туризма и културното наследство и неговото опазване.*

Стратегическа цел 2.1. Подобряване на състоянието на младежките зони/пространства и създаване на нови от и за младите хора на Шумен;

Стратегическа цел 2.2. Насърчаване на активността на младите хора за реализиране на младежки дейности и доброволчески инициативи в неформални групи;

Стратегическа цел 2.3. Организиране на кампании по важни за младите хора теми;

Стратегическа цел 2.4. Опознаване на културно-историческото наследство на община Шумен и популяризирането му.

ПРИОРИТЕТ 3: РАЗВИТИЕ НА ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО КАТО КУЛТУРА

Описание приоритет резюме: *Доброволчеството има доказано важен принос за развитието на гражданството и гражданска ангажираност и формиране на социални връзки и мрежи, освен осигуряването на подкрепа на общности и каузи или решаване на обществени проблеми. Доброволчеството е значим фактор за развитието на младите хора по отношение на тяхното социалното включване, активно гражданство и утвърждаване в обществото на ценности като солидарност, съпричастност, хуманизъм, свобода, справедливост, мир и равенство.*

Стратегическа цел 3.1. Повишаване на нивото на участие на младите в доброволчески дейности;

Стратегическа цел 3.2. Повишаване на доверието към и значението на доброволческите дейности сред младите хора;

Стратегическа цел 3.3. Ангажиране в доброволчески инициативи за опазване на културно-историческото наследство на община Шумен, туристически забележителности и пътеки и пр.

ПРИОРИТЕТ 4: РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖКАТА РАБОТА

Описание приоритет резюме: *Младежката работа се разглежда като катализатор за младежко овластяване. Младежката работа е широк спектър от форми и дейности, които се извършват с и за млади хора. Тези дейности целят личностното, социалното и професионалното развитие на младите хора, както и тяхното гражданско участие. Основните принципи са: достъпност, доброволно участие, включване, приобщаване и устойчиво развитие.*

Стратегическа цел 4.1. Подобряване на информираността в обществото за ролята и значението на младежките работници;

Стратегическа цел 4.2. Създаване на условия за поддържане на високи нива на компетентност на младежките работници;

Стратегическа цел 4.3. Осигуряване на устойчивост на професионалната заетост на младежките работници.

ПРИОРИТЕТ 5: НАСЪРЧАВАНЕ НА НЕФОРМАЛНОТО УЧЕНЕ

Описание приоритет резюме: *Неформално учене се определя като обучение, което се извършва като организирана дейност извън системата на формалното образование, но не води до завършване на клас, етап и степен на образование и/или до придобиване на професионална квалификация. Насърчаването на неформалното учене спомага преодоляване на натрупани дефицити в знанията и уменията на младите в области като гражданско участие, здравословен начин на живот, опазване на околната среда и пр.*

Стратегическа цел: 5.1: Създаване на условия за насърчаване и реализиране на повече и качествени дейности в полето на НФО на местно ниво;

Стратегическа цел 5.2: Насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт;

Стратегическа цел 5.3: Превенция на проблеми, свързани с психичното и физическото здраве на младите хора, в това число проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве;

Стратегическа цел 5.4: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда.

СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПРИОРИТЕТИ ЩЕ БЪДАТ ПОСТИГНАТИ ЧРЕЗ:

- Добро управление;
- Изработване на план за изпълнението, който ежегодно се внася от общинска администрация за приемане от Общински съвет – Шумен в срок до месец февруари на текущата година;
- Координация между различните отдели, отговарящи за другите сектори, които имат младите хора за обект на съответната секторна политика;
- Пряко ангажиране на Общинския консултативния съвет по въпросите за младежта при формулиране, изпълнение, наблюдения и оценка на общинската младежка политика и нейните инструменти;
- Финансова подкрепа за развитието на гражданското общество за участие в различни инициативи за солидарност;
- Финансова подкрепа за развитие на капацитета на младежките организации и организациите, които работят с млади хора;
- Развитие на качеството и съответните стандарти в полето на младежката работа и политика;
- Регулярен мониторинг – чрез изготвяне на годишни отчети по изпълнението и проследяване на посочените индикатори в плана за изпълнение;
- Оценка – изготвяне на междинна и крайна оценка на изпълнението на стратегията, съответно през 2027 г. и 2030 г.

СТРАТЕГИЯТА ЩЕ БЪДЕ ПОДКРЕПЕНА ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО СИ ЧРЕЗ СЛЕДНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ НА ОБЩИНА ШУМЕН:

- Отдел на „Култура, младежки дейности и спорт“ в Община Шумен
- Инфраструктура като: Младежки дом, ЦПЛР-ОДК “Анастас Стоянов”, общински хижи и др.
- Младежка общинска програма

Стратегията е средносрочна и обхваща 6 годишен срок на действие, като прави пряка връзка с Националната младежка стратегия 2021-2030 г., Европейската младежка стратегия 2019-2027 г. и Стратегията на Съвета на Европа в областта на младежта до 2030 г.